

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
โครงการระบบรถไฟทางคู่เพื่อการขนส่งและการจัดการโลจิสติกส์ (ระยะที่ 1)
แนวเส้นทางนครปฐม-ชุมทางหนองปลาดุก-หัวหิน ฉบับที่ 1/2566 เดือนมกราคม-มิถุนายน 2566

ตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้รับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการระบบรถไฟทางคู่เพื่อการขนส่งและการจัดการโลจิสติกส์ (ระยะที่ 1) แนวเส้นทางนครปฐม-ชุมทางหนองปลาดุก-หัวหิน ตามหนังสือของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขที่ ทส 1009.4/4072 ลงวันที่ 4 เมษายน 2559 ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้นำมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโครงการฯ ผนวกไว้ในเงื่อนไขสัญญาจ้างก่อสร้างภายใต้ชื่อ "โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงนครปฐม-หัวหิน สัญญาที่ 1 ช่วงนครปฐม-หนองปลาไหล และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงนครปฐม-หัวหิน สัญญาที่ 2 ช่วงหนองปลาไหล-หัวหิน" โดยบริษัท เอ.เอส.แอสโซซิเอท เอนจิเนียริง (1964) จำกัด ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้รับจ้างก่อสร้างในช่วงสัญญาที่ 1 และบริษัท ซีโน-ไทย เอนจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้รับจ้างก่อสร้างในช่วงสัญญาที่ 2 ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มอบหมายให้กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา (CSCS) ประกอบด้วย บริษัท เอ็ม เอ คอนซัลแตนท์ จำกัด บริษัท เอเซีย เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด บริษัท เทสโก้ จำกัด บริษัท โซติจินดา คอนซัลแตนท์ บริษัท เอฟซิลอน จำกัด บริษัท ไวส์ โปรเจ็ค คอนซัลตติ้ง จำกัด บริษัท ดอร์ช คอนซัลท์ เอเชีย จำกัด และบริษัท เอ็มเอชพีเอ็ม จำกัด กำกับดูแลและควบคุมผู้รับจ้างก่อสร้างให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสัญญา กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโครงการฯ ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย จะนำเสนอรายงานผลปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในรอบ 6 เดือน ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สน.) และเพื่อเป็นการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ ของผู้รับจ้างก่อสร้าง การรถไฟแห่งประเทศไทย จึงมอบหมายให้ Third Party ซึ่งเป็นนิติบุคคลผู้มีสิทธิ์จัดทำรายงานฯ ได้แก่ บริษัท ปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด ร่วมกับบริษัท เอส. พี. เอส. คอนซัลตติ้ง เซอร์วิส จำกัด และบริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอนจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566

โครงการระบบรถไฟทางคู่เพื่อการขนส่งและการจัดการโลจิสติกส์ (ระยะที่ 1) แนวเส้นทางนครปฐม-ชุมทางหนองปลาดุก-หัวหิน มีกิจกรรมการก่อสร้างในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566 ได้แก่ งานถากถางและขุดต่อขุดราก (Clearing & Grubbing) งานตอกเสาเข็ม Bearing Slab งานปรับพื้นที่และบดอัดคันทางรถไฟ งานลงหิน Ballast งานอัดหิน งานวางหมอนวางรางรถไฟ งานยกระดับรางรถไฟ งานติดตั้งประแจ งานเชื่อมราง งานติดตั้งรั้วอาณาเขต งานติดตั้งไฟส่องสว่างและป้ายจราจรบนสะพานยกระดับข้ามทางรถไฟ (Overpass) งานติดตั้งไฟส่องสว่างและป้ายจราจรบนสะพานกลับรถ (U-Turn) งานก่อสร้าง Box Culvert งานติดตั้งโครงสะพานลอยคนข้าม Pedestrian Bridge งานก่อสร้างบ้านพักและอาคารสถานี งานก่อสร้างลิฟต์โดยสาร งานก่อสร้างชานชาลา งานระบบระบายน้ำ และงานก่อสร้างกำแพงกันเสียงถาวร ซึ่งมีความคืบหน้าของผลการดำเนินงานก่อสร้างรวม ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2566 ดังนี้

- สัญญาที่ 1 ช่วงนครปฐม-หนองปลาไหล ดำเนินการก่อสร้างโดย บริษัท เอ.เอส. แอสโซซิเอท เอนจิเนียริง (1964) จำกัด มีผลการดำเนินงานก่อสร้างรวม คิดเป็นร้อยละ 97.052 (ต่ำกว่าแผนงานร้อยละ 2.948)

- สัญญาที่ 2 ช่วงหนองปลาไหล-หัวหิน ดำเนินการก่อสร้างโดย บริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) มีผลการดำเนินงานก่อสร้างรวม คิดเป็นร้อยละ 97.535 (ต่ำกว่าแผนงานร้อยละ 2.465)

ทั้งนี้ งานจัดหาและติดตั้งระบบอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคมฯ โดยได้ดำเนินการ การออกแบบระบบควบคุมการเดินรถของการรถไฟฯ ในรูปแบบทางคู่ และติดตั้งอุปกรณ์อาณัติสัญญาณและโทรคมนาคมภายในอาคาร CTC (Centralized Traffic Control) และอาคาร Relay Room ตรวจนับอุปกรณ์ CBI, อุปกรณ์ Digital Ratio System (DRS), อุปกรณ์ Telecommunication Main Audio Cable และดำเนินการก่อสร้างฐานตู้ LOC ฐานเสา Signal ท่อร้อยสายลอดใต้ทางรถไฟ UTX และ Main Cable Pit บริเวณพื้นที่ภายในเขตย่านสถานี ซึ่งดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จโดยผู้รับจ้างงานโยธา และมีความคืบหน้าของผลการดำเนินงานก่อสร้างระบบอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคมรวม ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2566 คิดเป็นร้อยละ 48.147 (ต่ำกว่าแผนงานร้อยละ 0.382)

การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ จะพิจารณาครอบคลุมองค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อมและคุณค่าต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ 3) คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และ 4) คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต โดยวิธีการตรวจสอบจะดำเนินการโดยการสำรวจภาคสนามและการตรวจสอบเอกสาร รายงาน รวมถึงบันทึกต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับมาตรการฯ ที่กำหนดไว้ในรายงาน โดยดำเนินการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566 บริเวณแนวเส้นทางโครงการช่วงที่มีกิจกรรมการก่อสร้าง สำนักงานโครงการ และบ้านพักคนงาน ซึ่งการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการฯ ในช่วงการขยายสัญญาจ้างก่อสร้างแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การติดตามตรวจสอบรายเดือน Internal Audit โดยเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม CSCS และเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของผู้รับจ้าง

2. การติดตามตรวจสอบรอบ 6 เดือน External Audit โดยหน่วยงานที่ 3 (Third Party) ได้แก่ บริษัท ปัญญา คอนซัลแตนท์ จำกัด ร่วมกับบริษัท เอส. พี. เอส. คอนซัลตติ้ง เซอร์วิส จำกัด และบริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม CSCS และเจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของผู้รับจ้าง

สำหรับการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566 ประกอบด้วย การติดตามตรวจสอบอุทกนิยามวิทยาและคุณภาพอากาศ และการติดตามตรวจสอบการใช้ที่ดิน สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การติดตามตรวจสอบอุตุนิยมวิทยาและคุณภาพอากาศ

การติดตามตรวจสอบอุตุนิยมวิทยาและคุณภาพอากาศ โครงการระบบรถไฟทางคู่เพื่อการขนส่งและการจัดการโลจิสติกส์ (ระยะที่ 1) แนวเส้นทางนครปฐม-ชุมทางหนองปลาดุก-หัวหิน ระหว่างเดือนเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566 มีการดำเนินการ 2 ช่วง คือ สถานี A1 วัดพระงาม ต.นครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม สถานี A2 โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี และสถานี A3 วัดปากท่อ ต.ปากท่อ อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ดำเนินการติดตามตรวจสอบเมื่อวันที่ 1-6 เมษายน 2566 ส่วนสถานี A4 โรงเรียนวัดนาค (วัดนาค) ต.ช่องสะแก อ.เมือง จ.เพชรบุรี และสถานี A5 วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการหัวหิน ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ (เดิม EIA กำหนดให้ตรวจวัดที่โรงเรียนตรุณศึกษา) ดำเนินการติดตามตรวจสอบ วันที่ 2-7 เมษายน 2566 โดยมีดัชนีที่ตรวจสอบ ได้แก่ ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) และความเร็วและทิศทางลม

เมื่อนำผลการติดตามตรวจสอบอุตุนิยมวิทยาและคุณภาพอากาศ ทั้ง 5 สถานี มาเทียบกับค่ามาตรฐาน พบว่า ปริมาณฝุ่นละอองรวม (TSP) มีค่าอยู่ในช่วง 0.030-0.168 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร และฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) มีค่าอยู่ในช่วง 0.013-0.081 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2547) สำหรับก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) มีค่าอยู่ในช่วง 0.36-3.34 ส่วนในล้านส่วน ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ส่วนก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) มีค่าอยู่ในช่วง 0.0042-0.0257 ส่วนในล้านส่วน ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานค่าก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ในบรรยากาศโดยทั่วไป ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2552) ทั้งนี้ ค่าความเร็วลมและทิศทางลม ปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุม โดยสถานี A1 วัดพระงาม ต.นครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม ความเร็วลมมีค่าระหว่าง 0.4-2.2 เมตร/วินาที โดยส่วนใหญ่มาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ (SE) สถานี A2 โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย ต.บ้านโป่ง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี ความเร็วลมมีค่าระหว่าง 0.4-4.0 เมตร/วินาที โดยส่วนใหญ่มาจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ (NE) สถานี A3 วัดปากท่อ ต.ปากท่อ อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี ความเร็วลมมีค่าระหว่าง 0.4-3.1 เมตร/วินาที โดยส่วนใหญ่มาจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือค่อนไปทางทิศตะวันตก (WNNW) สถานี A4 โรงเรียนวัดนาค (วัดนาค) ต.ช่องสะแก อ.เมือง จ.เพชรบุรี ความเร็วลมมีค่าระหว่าง 0.6-1.2 เมตร/วินาที โดยส่วนใหญ่มาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ค่อนข้างมาทางทิศใต้ (SSE) และสถานี A5 วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการหัวหิน ต.หัวหิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ (เดิม EIA กำหนดให้ตรวจวัดที่โรงเรียนตรุณศึกษา) ความเร็วลมมีค่าระหว่าง 0.6-2.2 เมตร/วินาที โดยส่วนใหญ่มาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ค่อนข้างมาทางทิศตะวันออก (ESE)

2) การติดตามตรวจสอบการใช้ที่ดิน

การติดตามตรวจสอบการใช้ที่ดิน ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566 (ระยะก่อสร้าง) โดยมีดำเนินการติดตามตรวจสอบการใช้พื้นที่ในเขตทาง สำหรับการก่อสร้างคู่อสร้าง เครื่องจักรและเครื่องมือต่าง ๆ สำนักงานโครงการ ให้ตั้งอยู่ในเขตทาง และติดตามตรวจสอบถึงความเดือดร้อนของประชาชน บริเวณทางเข้า-ออกเข้าพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรม ร้านค้าและสถานประกอบการ ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบการใช้ที่ดิน พบว่า ผู้รับจ้างเก็บกวาดคู่อสร้าง และดำเนินกิจกรรมการก่อสร้างของโครงการฯ อยู่ในเขตของพื้นที่โครงการ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ในบริเวณทางเข้า-ออก พื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรม